

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală, 25 ianuarie 2014, Hunedoara

Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.
- Timpul de lucru: 3 ore.
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. „În stradă, casa cea veche privea cu un singur ochi, muced și posomorât. [...]

Numai fereastra întotdeauna închisă se uita atunci la hohotirea aceasta, a lumii și a tinereții, și a tuturor învierilor, cu un ochi neclintit și cețos, de mort. [...]

Dar domnișoara Ana rămânea acum mai îndelung îngândurată la fereastra din stradă, cu cartea uitată deschisă pe genunchi și cu ochii privind într-o nevăzută lume. Orașul cel mut și calic, în care nu se întâmpla niciodată ceva, i se părea întâia oară trist. Trist. Trist. Viața îi părea întâia oară sugrumată de un zid cenușiu, astupând toate zăriștile, spre lumi de departe, unde e întotdeauna multă lumină și altfel de lumină.

Petuniile și pansellele din grădina cu straturi rotunde au început să se veștejească. Buruieni cu vrej gros și frunze păroase năpădiră potecile, înăbușind florile fragile, cum și în cugetul stăpânei ceva rău și străin își făcea loc umbrind lănced lumina ochilor cu fire subțiri de aur. Când pășea în livada din fund, căutându-și undeva astâmpăr, domnișoara Ana nu mai afla nicio tresărire la amintirile de copilă. Acolo, sub măr, se găsește locul unde a îngropat odată, plângând, puiul mic de rândunică, căzut din cuib, cu gâtul moale și cu pliscul picurat de un grăunte roșu de mărgean, l-a înfășurat într-o batistă de mătase, l-a închis într-o cutioară veche de parfum și l-a înmormântat sub o movilă mică de pământ. Era în al doilea an de când au sosit aici și parcă a trecut de atunci un veac de veacuri!...

În crengile nukului mai atârână și acum, negre, capetele putrede de frânghie ale leagănului, în care își petrecea ceasuri întregi. Îi par două funii de spânzurătoare.

Iar asfințiturile sunt dureroase ca o rană a cerului și nopțile sunt fără sfârșit. [...] Și întunericul e încă mai negru, și tăcerea încă mai înfricoșată. [...]

Apoi culoarea buzelor s-a stins treptat. Gestul înfricoșat de apărare, cu brațele încrucișate pe sâni, a fost din ce în ce mai ostentiv. Viața cea adevărată a presărat drum de cenușă peste douăzeci de ani și la aceeași fereastră, domnișoara Ana recitește aceleași cărți.

Pe mâinile uitate în poală se desenează vinele albastre ca șerpirea apelor pe hărțile în relief. A pierdut un dinte. Părul și-a uscat luciul plin de sevă. În ochi, firele de aur s-au coclit ca literele verde-veșted de pe muchia tomurilor din raft.

Nu e fata cea mai bătrână din acest oraș. Dar e cea mai singură. [...]

Astfel, domnișoara Ana îmbătrânește mai singură și mai străină decât trecătorul de-o singură săptămână prin acest târg posomorât și mut.

Odăile sunt goale și reci.

Chiar respirația monotonă a pendulului a amuțit, fără pricină...

Înainte, îi măsură ceasurile de nesomn ca o bătaie de inimă, prietenoasă, apropiată și fidelă. Îl strămutase în odaia de culcare, să-i fie mai alături tic-tacul în nesfârșitul nopților. Inima de mușchi și inima de roțițe se îndemna una pe alta în bezna opacă, ca două suflete orfane surghiunite aici de foarte de departe.

Pe urmă, într-o noapte, pendulul a murit scurt, fără agonie, cu un strigăt metalic de coardă plesnită. [...] Domnișoara Ana a înțeles în această întâmplare un semn ascuns, trimis din nevăzăturile tainice. Ceasul murise fiindcă și viața lui fusese deșartă și fără folos. Ce rost să mai ronțăie cu bătaia măruntă un fir cenușiu de ceasuri și de zile și de ani cenușii? [...]"

(Cezar Petrescu, *Fereastra*)

B. „Aș fi vrut să scriu despre vârstele de atâtea feluri prin care-am trecut până acum, fără să-mi dau seama, despre cele ce ne-apropie sau ne despart de ceea ce suntem, de ceea ce rămânem cu adevărat; despre neputința de a vorbi despre tine însuși ca despre o ființă unitară, despre oroarea că-n orice timp prezent nu ești, de fapt, decât un intermediar, un precursor; despre dezgustătoarea idee că vei ajunge odată să fii propria ta bunică, matusă și tanti, supraviețuind copiilor și gloatei de tineri ce-ai fost, despre căderea în formă lăbărtată a „fiarei bătrâne”; despre încăpățânarea cu care mergi împotriva valului știind că, oricum, te-așteaptă cristalizarea: în mamă, funcționar, lucrătoare sau trântor al uneia din diviziunile sociale ale muncii, producător și donator, rudă a cuiva care nici nu există încă...; despre umilința de a nu ști cine ești și ce vei fi și despre groaza că ai putea ști ce ești și ce vei fi și până când îți e dat a trăi.[...] Ai o mie de simțuri. Iradiezi. Te străbat senzații și viziuni pentru care nu ești pregătit. Te oprești din drum plin de panică, de parc-ai fi văzut un crotal, un scorpion pe trotuar, de parcă urma să te faci țândări... Ți se pare că se-ntâmplă lucruri pe care le-ai mai trăit odată. Vezi figuri necunoscute și brusc te bucuri și-ai vrea să le oprești. Te concentrezi animalic spre altceva și-ți imaginezi, fără nicio legătură, că apropii de buze o parfumată și dulce nectarină sau că lânchezești fericit lângă o tufă cu grele și-albastre hortensii. Te topești lent ca un jeleu sub o dogoare străină. Se petrece ceva de neînțeles și nu știi cine-i de vină. Ești obosit. Nu mai poți. Curgi în Himeria.”

(Simona Popescu, *Juventus*)

Subiectul I (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți comparativ particularitățile discursului în cele două texte citate.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea tipului de perspectivă narativă în fiecare dintre fragmentele citate;
- prezentarea a două particularități ale discursului comune textelor citate;
- evidențierea relației dintre mesajul textelor citate și structurile discursive existente în texte, prin referire la două idei/secvențe din fiecare text;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care tipul de discurs generează reacțiile receptorului, valorificând textele citate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Scrie un eseu, de 600-900 de cuvinte, despre *relația dintre om și timp în literatură*, valorificând atât textele citate, cât și experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală, 25 ianuarie 2014, Hunedoara

Clasa a X-a

Barem de corectare și de notare

ATENȚIE!

Lucrările care conțin eseuri cu titlu și/sau motto vor fi notate cu 0 puncte, autorii acestora fiind descalificați.

Subiectul I (40 de puncte)

1. Prezentarea comparativă a tipului de perspectivă narativă în fiecare dintre fragmentele citate; (evidențierea nuanțată a tipului de perspectivă narativă în fiecare dintre fragmentele citate: 4p. + 4p. = 8 p./ evidențierea ezitantă a tipului de perspectivă narativă în fiecare dintre fragmentele citate: 2 p. + 2 p. = 4 p.; existența unei perspective comparative: 2 p.)
10 puncte

2. Prezentarea a două particularități ale discursului, comune celor două texte (*prezentarea detaliată și nuanțată a două particularități ale discursului, comune celor două texte*: 4p. + 4p. = 8 p./ *prezentarea ezitantă a două particularități ale discursului, comune celor două texte*: 2 p. + 2 p. = 4 p./ *încercarea de prezentare, tendința de a povesti*: 1 p.; existența unei perspective comparative: 2 p.)
10 puncte

3. Evidențierea relației dintre mesajul textelor citate și structurile discursive existente în cele două fragmente, prin referire la două idei/secvențe din fiecare text; (*evidențierea nuanțată și corectă științific a relației dintre mesaj și structurile discursive, prin referire la o idee/secvență din fiecare text*: 4p. + 4p. = 8 p./ *evidențierea schematică a relației dintre mesaj și structurile discursive, prin referire la o idee/secvență din fiecare text*: 2 p. + 2 p. = 4 p./ *încercarea de prezentare, tendința de a povesti*: 1 p.; existența unei perspective comparative: 2 p.)
10 puncte

4. Exprimarea unei opinii argumentate cu privire la modul în care tipul de discurs generează reacțiile receptorului, valorificând textele citate: exprimarea opiniei: 4p.; susținerea argumentată a opiniei (susținerea argumentată prin exemplificări, explicații, comparații etc.: 6 p.; susținerea fără exemplificări, explicații, comparații etc.: 4 p.; încercarea de argumentare, improvizatii: 1p.)
10 puncte

Notă! Punctajul nu se acordă în cazul în care opinia formulată nu vizează subiectul propus.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la tema propusă (*formularea tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; logica ideilor / a premiselor demersului; enunțarea clară a problematicii eseului; capacitatea de sinteză și de abstractizare*: 8 p.; *încercare de formulare a tezei / a punctului de vedere cu privire la temă; imperfecțiuni în enunțarea problematicii eseului; încercări de sinteză și de abstractizare*: 4 p.; *încercarea de formulare a unui punct de vedere, dar nerelevant în raport cu tema propusă*: 2 p.)

8 puncte

Formularea și dezvoltarea a patru argumente în sprijinul ideii enunțate în premisă, ilustrate prin exemplificări din textele suport și din experiența culturală (opere literare din literatura română și/sau internațională, opere de artă – sculpturi, picturi etc., cinematografie, muzică etc.) (*formularea corectă / nuanțată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; demers logic / corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare pertinentă*: câte 6 p. pentru fiecare argument (6 p. + 6 p. + 6 p. + 6 p.): 24 p.; *formularea parțial corectă / adecvată a fiecărui argument și susținerea acestuia prin referire la textele suport și din experiența culturală; corelarea exemplificărilor cu ideile enunțate; argumentare incompletă*: câte 3 p. pentru fiecare argument (3 p. + 3 p. + 3 p. + 3 p.): 12 p.; *încercare de formulare a argumentelor și de susținere a acestora, prin*

referire la textele suport și din experiența culturală: câte 1 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. + 1 p.): 4 p.
de puncte

24

Concluzia/sinteza: concluzie care nuanțează ipoteza, logic impusă de argumentele formulate; viabilitatea demersului argumentativ; capacitate de sinteză și de persuasiune: 8 p.; concluzie pertinentă, convergentă cu demersul argumentativ, dar fără nuanțare a ipotezei, lipsită de dimensiune persuasivă; încercare de formulare a concluziei: 1 p.
8 puncte

Redactare – 40 de puncte

Organizarea ideilor în scris

8 puncte

· *existența celor trei părți componente – introducere / ipoteză, cuprins / argumentație, încheiere / concluzie – 6 p. (1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. I; 1 p. + 1 p. + 1 p. = 3 p. – sb. al II-lea); text clar organizat, coerent, succesiune logică a ideilor, cu echilibru între cele trei componente, construcția paragrafelor subliniază ideile – 2 p. (1 p. – sb. I + 1 p. – sb. al II-lea)*

Abilități de analiză, de interpretarea și de argumentare

10 puncte

· *relația adecvată idee-argument – 3 p.; argumente convingătoare, personale, utilizarea unui suport critic în manieră ponderată, relevantă – 4 p.; abilități de interpretare: 3 p.;*

· *relația adecvată idee-argument – 3 p.; argumente convingătoare, dar cu utilizarea unui suport critic în manieră exagerată, adesea irelevantă, epatantă – 2 p.; abilități de interpretare dependente exclusiv de suportul critic, eclecticism exagerat: 2 p.;*

· *relația idee-argument este fragmentată – 1 p.; argumentele sunt schematice, secvențiale, inconsistente – 1 p.; inserarea unor citate critice nerelevante, necomentate – 1 p.; elemente de interpretare lipsite de pertință – 1 p.;*

· *afirmații nesusținute prin argumente; idei irelevante, schematicism, inserarea citatelor nerelevante, necomentate – 1 p.*

Utilizarea limbii literare (*Stil și vocabular adecvate conținuturilor eseului; claritatea enunțului; varietatea lexicului; sintaxă adecvată: 6 p.; stil și vocabular parțial adecvate, cu ezitări în selectarea cuvintelor: 3 p.; vocabular restrâns, monoton sau vocabular prețios, folosirea excesivă a neologismelor, folosirea jargonului critic fără justificare: 1 p.*)
6 puncte

Ortografia (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.)

4 puncte

Punctuația (0-1 erori: 4 p.; 2 erori: 2 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.)

4 puncte

Așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea (2 p. + 2 p.)

4 puncte

Respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte (2 p. + 2 p.)

4 puncte

Notă! Inserarea de citate critice etc., necomentate, nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

NOTĂ ! Nu se acordă fracțiuni de punct.